

DUFAS-reactie consultatie Klimaatplan 2025-2035

Aan: Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Van: Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS)
Datum: 5 december 2024
Onderwerp: **Reactie op consultatie Klimaatplan 2025-2035**
Contactgegevens: Ron Gruijters, manager sustainable finance, rg@dufas.nl

De Dutch Fund and Asset Management Association (hierna: DUFAS) maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de openbare consultatie voor het Klimaatplan 2025-2035, zoals gepubliceerd door het Ministerie van Klimaat en Groene Groei op 24 oktober 2024.

I. Introductie

DUFAS heeft met interesse kennisgenomen van het op 24 oktober jl. ter consultatie voorgelegde Klimaatplan 2025-2035 (hierna: Klimaatplan). DUFAS onderschrijft de noodzaak voor ambitieus, coherent en doelgericht beleid om op koers te komen en te blijven voor de in de Klimaatwet vastgelegde doelstelling voor klimaatneutraliteit in 2050. Daarmee wordt voorkomen dat, zeker in een tijd waarin geopolitieke ontwikkelingen nopen tot urgent handelen op verschillende terreinen, de cruciale focus op klimaatgerelateerde transitie verloren gaat – en daarmee tevens het uitzicht op tijdige oplossingen. Ook de in het Klimaatplan gepresenteerde primaire focus op reële verduurzaming, met slechts een rol voor koolstofverwijdering voor zover echt onvermijdelijk op zowel de korte als de lange termijn, doet recht aan de ernst van de duurzaamheidsvraagstukken. Hoewel het Klimaatplan niet in eerste instantie is gericht op de financiële sector, speelt de sector wel een belangrijke faciliterende en ondersteunende rol. Financieringsvraagstukken rond de klimaatgerelateerde transitie staan hoog op de agenda van de financiële sector en van (inter)nationale beleidsmakers. Deze bijdrage van de financiële sector wordt in het Klimaatplan onderkend, met name in het kader van het essentiële belang van private financiering voor het behalen van de klimaatdoelen en de verwijzing naar het Klimaatcommitment van de financiële sector. DUFAS onderschrijft het belang van deze bijdrage. Wel zien wij in het voorgestelde Klimaatplan een aantal andere aandachtspunten. In deze reactie gaan wij daar nader op in.

II. Voorspelbaar en betrouwbaar overheidsbeleid

Vermogensbeheerders kunnen, samen met andere partijen in de financiële sector, een bijdrage leveren aan de versnelling van de energie- en andere klimaatgerelateerde transitie. Naast hiertoe verkregen mandaat van klanten, is een belangrijk uitgangspunt daarbij de voorspelbaarheid en betrouwbaarheid van overheidsbeleid, dat is gericht op de lange termijn en met voldoende oog voor afstemming en coördinatie tussen alle bewegende delen. Dat betekent dat er, liefst in internationaal (Europees) verband, duidelijke kaders en (sectorale) transitiepaden bepaald dienen te worden, gecombineerd met een bepaalde mate van zekerheid zowel gericht op ondernemingen die zich inzetten voor de transitie als op (grensoverschrijdende) beleggers in de transitie. In combinatie met normerende maatregelen voor ondernemingen, zoals onder III. benoemd, kunnen beleggingen bij het uitblijven van heldere transitiepaden in toenemende mate bijdragen aan niet alleen het

opbouwen van financieringsstromen richtingen groene investeringen, maar ook aan het afbouwen van grijze financiering.

III. Zorg voor voldoende aanbod van duurzame beleggingen

Verduurzaming begint in de reële economie. Als klanten van vermogensbeheerders de beleggingsportefeuilles willen verduurzamen, dan kan dat alleen op effectieve wijze plaatsvinden als de bedrijven waarin wordt belegd verduurzamen, meer in het bijzonder ten aanzien van CO₂-emissies. Wet- en regelgeving moet erop gericht zijn om, binnen een gelijkblijvend Europees speelveld, bij te dragen aan de verdere verduurzaming van de Nederlandse samenleving en economie. DUFAS wijst daarbij op het belang van een toenemende rol van normering voor ondernemingen in de reële economie, zoals ook in het Klimaatplan onderkend. Met behulp van normerende wetgeving voor de reële economie zal duurzaamheid een steeds volwaardigere rol kunnen spelen bij beleggingsbeslissingen.

Gezien de rol van vermogensbeheerders is het van essentieel belang dat er voldoende aanbod is om te kunnen beleggen in economische activiteiten en projecten die een duidelijk en gestaafd transitiepad kunnen doorlopen, die reeds duurzaam zijn of die een ondersteunende bijdrage leveren aan transitie-inspanningen. Het Nederlandse beleid dient er daarbij op gericht te zijn dat economische activiteiten van bedrijven (beter) aansluiten op de Europese Taxonomie – en andersom. Ondanks de groeiende interesse in transitiegerelateerd beleggen, is er op dit moment helaas nog geen duidelijk (Europees) raamwerk dat transitiebeleggen op uniforme wijze definieert en faciliteert. Dit is een belemmerende factor voor het naar de markt brengen van beleggingsoplossingen die een bijdrage kunnen leveren aan de transitie. Ook duidelijke handvatten en, waar nodig, ondersteuning voor ondernemingen bij het maken van de klimaat- en transitieplannen die zij binnen afzienbare tijd zullen moeten opstellen conform Europese verplichtingen, zijn van wezenlijk belang. Maar ook nationaal moeten er voldoende mogelijkheden worden geboden om te investeren in groenprojecten, zoals DUFAS eerder dit jaar kenbaar heeft gemaakt.¹ DUFAS hecht er belang aan dat deze randvoorwaarden voor het vergroten van het aanbod van relevante financieringsoplossingen verder worden verduidelijkt in het Klimaatplan.

IV. Verbeter de mogelijkheden voor publiek-private financiering

DUFAS onderstreept de belangrijke rol van private en publiek-private financiering bij de klimaat- en energietransities. DUFAS en een belangrijk aantal van haar leden hebben hiervoor ook verantwoordelijkheid willen nemen door het aangaan van het nationale Klimaatcommitment Financiële Sector in 2019. Hiermee hebben ondertekenaars een inspanningsverplichting aanvaard om deel te nemen aan de financiering van de energietransitie en bij te dragen aan de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs, met name door de CO₂-uitstoot van beleggingen inzichtelijk te maken en actieplannen op te stellen. Onder de vlag van dit Klimaatcommitment wordt inmiddels samen met InvestNL gewerkt aan de nadere uitwerking van mogelijkheden om private financiering te ontsluiten voor specifieke klimaat- en energieonderwerpen, zoals ook benoemd in het Klimaatplan. Hierbij worden financieringsknelpunten in kaart gebracht en zo mogelijk vertaald naar passend instrumentarium of interventies. Voor vermogensbeheerders is hierbij van belang dat er aangesloten wordt bij de relevante kenmerken van de (internationaal opererende) asset

¹ Zie https://www.dufas.nl/site/assets/files/2978/dufas_consultatiereactie_groenprojecten_2022.pdf.

management sector, die zich bijvoorbeeld sterk onderscheidt van de rol, verantwoordelijkheden en positie van asset owners zoals pensioenfondsen. DUFAS en haar leden leveren graag de kennis en expertise die nodig is om te zorgen dat de financieringsvraagstukken vertaald kunnen worden naar werkbare oplossingen, met oog voor de noodzakelijke voorwaarden rond bijvoorbeeld financieringsomvang en passende financieringsconstructies.²

V. Oog voor negatieve impact van de transitieopgave

Het Klimaatplan benoemt dat maatregelen om transitie in Nederland vooruit te helpen, zo min mogelijk negatieve impact op andere landen hebben. Dat wordt nader gespecificeerd, te weten dat voorkomen dient te worden dat 'Nederlandse activiteiten die natuur en milieu belasten zich verplaatsen naar plaatsen met minder sterke milieu- en natuurwetgeving, grondstoffenbeleid en/of plaatsen met bijzonder waardevolle natuur.' DUFAS onderschrijft deze randvoorwaarden, die belangrijke waarborgen geven voor het voorkomen van ongewenste impact van klimaatmaatregelen. Ook dient hiermee voorkomen te worden dat er in feite slechts sprake zou zijn van het verplaatsen van, bijvoorbeeld, uitstoot, in plaats van het daadwerkelijk terugdringen daarvan.

In het Europese raamwerk voor duurzame financiering is echter ook opgenomen dat duurzame economische activiteiten niet ten koste dienen te gaan van het eerbiedigen van mensenrechten of het beschermen van het milieu elders ter wereld. Wij wijzen bijvoorbeeld op de Europese Taxonomie voor duurzame economische activiteiten, waarin reeds een aantal sociale minimumwaarborgen is ingebouwd. Ook de Europese raamwerken voor duurzaamheidsverslaggeving (CSRD) en voor gepaste zorgvuldigheid (CSDDD) bieden hiertoe belangrijke aanknopingspunten.³ DUFAS hecht er waarde aan dat ook in het Klimaatplan de Nederlandse inzet op dit punt wordt verduidelijkt.

DUFAS: Dutch Fund and Asset Management Association

Sinds 2003 zet DUFAS zich in voor een gezonde vermogensbeheersector in Nederland. DUFAS telt ruim 50 leden: van grote assetmanagers die de Nederlandse pensioen- en verzekeringsvermogens beleggen tot kleinere, specialistische vermogensbeheerders. DUFAS vergroot het bewustzijn van de maatschappelijke relevantie van beleggen, helpt mee aan het ontwikkelen van sectorstandaarden en vertegenwoordigt de sector bij de invoering van nieuwe wet- en regelgeving. Daarnaast zet DUFAS zich in voor één Europese markt met gelijke regelgeving.

² Zie de DUFAS reactie op de consultatie inzake klimaatmaatregelen voor de financiële sector van februari 2024: <https://www.dufas.nl/standpunten-en-publicaties/dufas-reageert-op-de-consultatie-klimaatregelen-financiele-sector/>.

³ De CSDDD wordt weliswaar genoemd in het Klimaatplan, maar slechts in het kader van ketenemissiereductie.